

“ТАСДИҚЛАНГАН”

Ўзбекистон Республикаси
акциядорлик тижорат Халқ банки
акциядорларининг йиллик умумий
йигилиши қарори билан

2020 йил 18 сентябрдаги
2 - сонли баённома

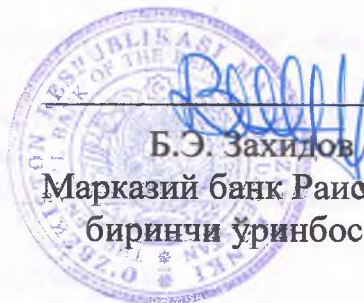

Т.А. Ишметов
Кузатув кенгаши Раиси

“РЎЙХАТГА ОЛИНГАН”

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

2020 йил “9” ноябрь
25 - сон билан

Б.Э. Захидов
Марказий банк Раисининг
биринчи ўринбосари

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АКСИОНДАРЛИК ТИЖОРАТ ХАЛҚ БАНКИНИНГ
УСТАВИ
(янги таҳрир)**

Тошкент – 2020 йил

1-БОБ. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банки (кейинги ўринларда “Банк” деб аталади), Ўзбекистон Республикасининг “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги, “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонунлари ва Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзжамғармабанк”ни Ўзбекистон Республикаси Халқ банкига айлантириш тўғрисида”ги 1995 йил 4 октябрь 386-сон қарорига мувофиқ ташкил этилган.

2. Банкнинг фирма номи:

давлат тилида: тўлиқ – “Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банки”, қисқартирилган ҳолда - Халқ банки;

лотин алифбосида номи: тўлиқ – “Ozbekiston Respublikasi aksiyadorlik tijorat Xalq banki”, қисқартирилган ҳолда - Xalq banki;

рус тилида: тўлиқ - “Акционерный коммерческий Народный банк Республики Узбекистан”, қисқартирилган ҳолда - Народный банк;

инглиз тилида: тўлиқ - “Joint-stock commercial Xalq bank of the Republic of Uzbekistan”; қисқартирилган ҳолда - JSC Xalq bank.

Банк ўз фирма номидан мутлақ фойдаланиш ҳуқуқига эга.

3. Банк акциядорлик жамияти шаклида ташкил этилади.

4. Банк юридик шахс ҳисобланади ҳамда ўзининг филиаллари ва алоҳида бўлинмалари билан ягона тизимни ташкил этади. Банк ўзининг мустақил балансида ҳисобга олинadиган алоҳида мол-мулкка эга бўлади.

5. Банк аҳоли омонатларининг сақланиши ва уларнинг ўз вақтида қайтарилишини кафолатловчи мулкий, молиявий, бошқа мажбуриятлар ва талаблар бўйича “Ўзжамғармабанк”нинг ҳуқуқий вориси ҳисобланади.

Банк Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва ундан ташқарида банк ҳисобварақлари очишга ҳақлидир.

6. Банк ўз фирма номи тўлиқ ёзилган ва Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвирланган думалоқ муҳрга шунингдек, штампларга, ўз номи давлат тилида ва бошқа тилларда ёзилган бланкаларга, тимсолига эга бўлади. Банк ўз эмблемасига (хизмат кўрсатиш белгисига) ва хусусий аломатларини акс эттирувчи бошқа воситаларга эга бўлади.

7. Банк ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига шунингдек, мазкур Уставга амал қилади.

8. Банк мулки етишмаганда фуқароларнинг ижтимоий ҳимоя қилинишини таъминлаш мақсадида давлат номидан Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси аҳоли омонатларининг сақланишини кафолатлайди ҳамда банкнинг омонатчилари – жисмоний шахслар олдидаги мажбуриятлари бўйича акциядорларнинг устав жамғармасидаги бадалларига мутаносиб равишда жавоб беради.

9. Банк ўз мажбуриятлари бўйича ўзининг барча мол-мулки билан жавоб беради.

Банк қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда мулкий ва номулкий ҳуқуқларни амалга оширади, мажбуриятлар олади, судда даъвогар ҳамда жавобгар бўлади.

10. Банк ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан берилган лицензия асосида амалга оширади.

Банк чекланмаган мuddатга тузилади.

11. Банкнинг почта манзили: Ўзбекистон Республикаси, 100096, Тошкент шаҳри, Катортол кўчаси, 46.

Банкнинг электрон почта манзили: info@xb.uz.

2-БОБ. БАНКНИНГ ОПЕРАЦИЯЛАРИ

12. Жисмоний ва юридик шахсларга кенг доирадаги юқори сифатли банк хизматлари ва бошқа хизматларни кўрсатиш, шу жумладан кўрсатиб ўтилган шахслардан пул маблағларини

омонатга жалб қилиш, кредит-хисоб-китоб ва бошқа хил банк операцияларини амалга ошириш шунингдек, ўз фаолиятдан фойда олиш Банк фаолиятининг асосий мақсади ҳисобланади.

13. Банк амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ қуйидаги операцияларни амалга оширади:

пул маблағларини омонатларга (депозитларга) жалб этиш;

тўловларни амалга ошириш, шу жумладан банк ҳисобварақларини очмасдан амалга ошириш;

жисмоний ва юридик шахсларнинг банк ҳисобварақларини, шу жумладан банкларнинг вакиллик ҳисобварақларини очиш ҳамда юритиш;

кредитларни уларнинг қайтарилиши, фойдалилиги ва муддатлилиги шарти билан ўз номидан ўзининг маблағлари ҳамда жалб этилган маблағлар ҳисобидан бериш;

чет эл валютаси билан нақд ва нақдсиз шакллардаги операциялар;

жисмоний ёки юридик шахс билан тузилган шартнома бўйича мол-мулкни ишончли бошқариш;

инкассация ва касса хизматларини кўрсатиш;

учинчи шахслар номидан уларнинг мажбуриятлари бажарилишини назарда тутувчи кафолатлар бериш ва бошқа мажбуриятларни қабул қилиш;

учинчи шахслардан пул шаклидаги мажбуриятларнинг бажарилишини талаб қилиш ҳуқуқини олиш (факторинг);

қимматли қоғозларни чиқариш, харид қилиш, сотиш, уларнинг ҳисобини юритиш ва уларни сақлаш, миқдор билан тузилган шартномага биноан қимматли қоғозларни бошқариш, улар билан бошқа операцияларни бажариш;

аффинланган қимматбаҳо металллар сотиб олиш ва сотиш, шу жумладан металлларни масъул сақлаш ҳисобварақларини ҳамда металлларнинг эгасизлантирилган (жисмоний бўлмаган) ҳисобварақларини юритиш;

қимматбаҳо металллардан ясалган тангаларни сотиб олиш ва сотиш;

ҳосилавий молия воситалари (деривативлар) билан операцияларни амалга ошириш;

ҳужжатларни ёки қимматликларни сақлаш учун махсус биноларни ёки уларнинг ичидаги сейфларни ижарага бериш;

лизинг бериш;

қонун ҳужжатларида назарда тутилган шаклларда қарзлар бериш;

молиявий операциялар билан боғлиқ маслаҳат хизматлари кўрсатиш;

активлар мажмуини (портфелини) бошқариш;

электрон пулларни чиқариш, улардан фойдаланиш ва тўлаш;

банк карталарини бериш ва тўловларга ишлов бериш, банк карталарига бошқа ташкилотлар, жумладан бошқа молия институтлари билан биргаликда хизмат кўрсатиш;

халқаро банк амалиётига мувофиқ лицензияда махсус кўрсатилган операциялар;

банклар ва банк фаолияти тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа молиявий операцияларни ҳам амалга оширади.

14. Банк банк фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензияда кўрсатилмаган молиявий операцияларни амалга оширишга ҳақли эмас.

Банк бевосита ишлаб чиқариш, савдо, суғурта фаолияти ҳамда банклар ва банк фаолияти тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилган молиявий операцияларни амалга ошириш билан боғлиқ бўлмаган бошқа фаолият билан шуғулланишга ҳақли эмас.

Ушбу банднинг биринчи қисмида кўрсатилган чеклов қуйидаги ҳолларга нисбатан татбиқ этилмайди:

банк карталари асосида нақд пулсиз ҳисоб-китоблар тизимларида фойдаланиладиган ихтисослаштирилган ускунани ва унга доир дастурий таъминотни сотиш ёки ижарага беришга;

ўз активларини сотишга;

чек дафтарчаларини чиқариш, реализация қилиш ва тарқатишга;

суғурта ташкилотлари бўлган Ўзбекистон Республикаси резидентлари номидан суғурта шартномаси тузилишини ташкил этиш бўйича фаолиятни амалга оширишга;

банк ўзи муассис бўлган юридик шахсларга ўз мол-мулкини мулкий ижара (аренда) шартномасига мувофиқ ижарага беришга.

Банк юридик шахсларни ташкил этиш ва (ёки) юридик шахсларнинг устав фондидаги (устав капиталларидаги) улушларни ёки акцияларни олиш тақиқланади, бундан қуйидагилар мустасно:

кредит, суғурта ва лизинг операцияларини профессионал асосда амалга оширувчи юридик шахслар;

молия бозори инфратузилмасининг бир қисми бўлган ёки банкларга ахборот ва маслаҳат хизматларини кўрсатувчи юридик шахслар;

қимматли қоғозлар бозорида профессионал фаолиятни амалга оширувчи юридик шахслар;

банкнинг кафолати остида қимматли қоғозларни чиқариш ва жойлаштириш мақсадида мазкур банкнинг хорижда ташкил этиладиган шўъба ташкилотлари;

фақат инкассация фаолияти билан шуғулланувчи юридик шахслар;

банк операциялари бўйича ҳисоб-китоблар, шу жумладан банк карталари билан операцияларга доир ҳисоб-китоблар иштирокчилари ўртасида ўзаро боғлиқлигини таъминлаш бўйича хизматлар кўрсатувчи юридик шахслар;

фонд ва валюта биржалари;

кредит бюрolari;

қимматли қоғозларнинг иккиламчи бозорига жойлаштирилган акцияларнинг йигирма фоизидан ортиқ бўлмаган миқдорда фонд биржаси листингига киритилган акциядорлик жамиятлари.

Ушбу банднинг учинчи қисмига мувофиқ банк томонидан бир юридик шахснинг устав фондидаги (устав капиталларидаги) улушларини ёки акцияларини олиш банкнинг биринчи даражали регулятив капиталнинг ўн беш фоизидан ошмаслиги керак.

Банк томонидан қимматли қоғозлар билан битимларни амалга ошириш, юридик шахсларнинг устав фондидаги (устав капиталларидаги) улушларини ёки акцияларини сотиб олиш йигиндиси банкнинг биринчи даражали регулятив капиталнинг эллик фоизидан ошмаслиги керак.

Агар банк томонидан юридик шахслар устав фондидаги (устав капиталларидаги) улушларига ёки акцияларига эгаллик қилиш ушбу банднинг тўртинчи ва бешинчи қисмларида кўрсатилган миқдордан ортиқ бўлса, ушбу ортган қисмни банк бир йил ичида сотиши шарт.

Банк ўз устав капиталнинг бир ёки ундан ортиқ фоизига эгаллик қилувчи юридик шахснинг устав фондида (устав капиталларида) иштирок этиш тақиқланади.

Ушбу банднинг талаблари Банк томонидан бошқа банкнинг акцияларини ёки ўзга банк сақловчиси бўлган бошқа қимматли қоғозларни ёхуд ўзга банкка тегишли юридик шахслар устав фондидаги (устав капиталларидаги) улушларни ёки акцияларни Банк томонидан қўшиб юбориш ёки қўшиб олиш шаклида қайта ташкил этиш амалга оширилаётганда олиш холларига нисбатан татбиқ этилмайди.

15. Банк ўз акцияларини сотиб олиш учун Марказий банкнинг дастлабки рухсатномасини олиши шарт. Банк томонидан сотиб олинadиган ўз акцияларининг суммаси банк устав капиталнинг ўн фоизидан ошиши мумкин эмас.

Банк ўз акцияларини сотиб олишга доир дастлабки рухсатномани олиш учун Марказий банкка аризани ва ўз акцияларини сотиб олиш сабабларини кўрсатган ҳолда банк акциядорлари умумий йиғилишининг қарорини белгиланган тартибда тақдим этади.

3-БОБ. БАНКНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

16. Банк қуйидаги ҳуқуқларга эга:

Банклар ва банк фаолияти тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилган корхоналар, ташкилотлар ва бошқа тижорат тузилмаларини, шунингдек холдингларни ташкил этишда ва уларнинг фаолиятида ўз маблағлари билан, шу жумладан улуш қўшиш асосида қатнашиш;

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг рухсати билан Ўзбекистон Республикаси ҳудудида филиаллар ва бошқа алоҳида бўлинмалар шунингдек, унинг ташқарисида шўъба банклар очиб ҳамда филиаллар ва ваколатхоналар ташкил этиш;

ўз фаолиятини мувофиқлаштириш, ўз манфаатларини ҳимоя қилиш ва қўшма дастурларни амалга ошириш учун банк гуруҳларида, уюшмаларда ва бошқа бирлашмаларда қатнашиш;

кредитлар, депозитлар бўйича фоиз ставкалари, банк операцияларига оид воситачилик ҳақи миқдори банк томонидан мустақил белгилаш;

шартнома асосида пул маблағларини депозитлар, кредитлар шаклида бошқа банкларнинг маблағларини жалб этиш ва маблағларни бошқа банкларда жойлаштириш, ҳисоб-китоб марказлари ва вакиллик ҳисобварақлари орқали ҳисоб-китобларни амалга ошириш;

бюджетга ва давлатнинг мақсадли фондларига барча солиқ ва мажбурий тўловлар тўлангандан кейин Банк тасарруфида қоладиган соф фойда ҳисобидан заҳиралар ва фондлар ташкил этиш;

қонун ҳужжатларига мувофиқ қимматли қоғозлар бозорида профессионал фаолиятни амалга ошириш;

молия ва ҳўжалик органларида корхоналар ва ташкилотлар манфаатларини уларнинг ишончномалари бўйича ифодалаш;

лицензияда ва ушбу Уставда назарда тутилган, ўз молиявий фаолиятини амалга ошириш учун зарур бўлган бошқа хатти-ҳаракатлар ва операцияларни амалга ошириш.

17. Банк қуйидагиларга мажбурдир:

мблағларни Марказий банкда заҳирага қўйиш ва белгиланган иқтисодий нормативларга риоя қилиш бўйича Марказий банк томонидан белгиланган талабларни бажариш;

актив жумладан, кредит ва лизинг операциялари бўйича эҳтимол тутилган зарарларни коплаш учун Марказий банк томонидан белгиланган тартибда ва миқдорларда заҳиралар ташкил этиш;

гаровнинг (шу жумладан мол-мулк шаклидаги гаровнинг), бериладиган кафолатлар, кафилликлар ва мажбуриятларнинг етарлилигини ҳисобга олиб, бериладиган кредитлар таъминланишининг ички норматив тартибини белгилаш;

ўз фаолияти тўғрисидаги ахборотни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ошкор этиш;

банк хизматларининг истеъмолчилари банкни ва банк хизматларини танлашда эркинлиги тамоилига риоя қилиш;

Банкда ички аудит хизмати мавжуд бўлишини таъминлаш;

Банк ўзининг жойлашган ери (почта манзили) ва электрон почта манзили ўзгарганлиги тўғрисида юридик шахсларни давлат рўйхатидан ўтказувчи органларни ёзма билдириш юбориш йўли билан, акциядорларни эса, оммавий ахборот воситаларида эълон бериш йўли билан хабардор этиш;

Банк акциядорлари реестрини шакллантириш тўғрисида Қимматли қоғозларнинг марказий депозитарийси билан келишув тузиш (имзолаш);

конун ҳужжатларига мувофиқ банк сирини ёки бошқа сирни ташкил этадиган маълумотларнинг ошкор этилмаслигини таъминлаш;

шартномага мувофиқ миқдорнинг ҳисобварағига тушаётган пул маблағларини қабул қилиш ва ҳисобга киритиш, миқдорнинг ҳисобварағидан тегишли пул маблағларини ўтказиш ҳамда бериш ва ҳисобварақ бўйича бошқа операцияларни амалга ошириш ҳақидаги топшириқларини бажариш;

Банк хизмати истеъмолчилари мурожаатларини кўриб чиқиш тартиб-таомилини ўз ичига олган тартибга эга бўлиши ва мурожаатларни амалдаги қонунчиликда белгиланган муддатларда кўриб чиқиши;

Банк бухгалтерия ҳисобини Марказий банк томонидан белгиланган қоидалар асосида ишлаб чиқилган ички ҳисоб-китоб сиёсатига мувофиқ ташкил этади ва юритади;

Банк жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига риоя этади;

банклар ва банк фаолияти тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятларни бажаради.

4-БОБ. ЖАМҒАРИБ БОРИЛАДИГАН ПЕНСИЯ ТИЗИМИ ИЖРОСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

18. “Фуқароларнинг жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ Банк жамғариб бориладиган пенсия тизимида катнашадиган фуқароларни ҳисобга қўяди.

19. Жамғариб бориладиган пенсия тизимининг зарур тарздаги фаолиятини таъминлаш Банкнинг асосий вазифаларидан бири ҳисобланади, Банк ушбу вазифаларни амалга ошириш мақсадида қуйидаги ҳуқуқларга эга бўлади:

якка тартибдаги жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларини очиш ва юритиш учун жамғариб бориладиган пенсия бадалларини омонатга қўйувчилардан зарур маълумотларни олиш;

жамғариб бориладиган пенсия тизими маблағларини инвестиция қилишдан олинган даромаддан маржа олиш. Маржа миқдори Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан белгиланади.

Банк жамғариб бориладиган пенсия тизимининг фаолиятини таъминлаш бўйича юкланган вазифаларни бажариш учун қуйидагиларга мажбурдир:

қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда якка тартибдаги жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларини очиш ва юритиш;

якка тартибдаги жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларига бадалларнинг ва ҳисобланган фоизларнинг шахсий ҳисобини юритиш;

жамғариб бориладиган пенсия бадаллари ва фоизлар якка тартибдаги жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларига ўз вақтида ва тўлиқ ҳажмда ўтказилишини таъминлаш;

жамғариб бориладиган пенсия тўловлари миқдорлари ўз вақтида ва тўғри аниқланишини шунингдек, уларнинг олувчиларга тўлиқ берилишини таъминлаш;

якка тартибдаги жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларидаги маблағларнинг сақланишини, кўрсатиб ўтилган маблағларни молиявий воситаларга жойлаштириш ва улардан инвестиция ва кредит ресурслари сифатида фойдаланиш йўли билан уларнинг кўпайтирилишини ҳамда инфляциядан ҳимоя қилинишини таъминлаш;

фуқароларни уларнинг якка тартибдаги жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларининг ҳолати тўғрисида ҳар йили ва уларнинг мурожаатига кўра хабардор қилиш;

якка тартибдаги жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларига тегишли бўлган ҳужжатлар ва ёзувлар сақланишини таъминлаш.

Жамғариб бориладиган пенсия тизими тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ Банк бошқа ҳуқуқларга эга бўлиши ва бошқа мажбуриятлар олиши мумкин.

20. Банк жамғариб бориладиган пенсия тизими маблағларининг алоҳида ҳисобини юритади.

Жамғариб бориладиган пенсия тизими маблағлари Банк томонидан жамғариб бориладиган пенсия тўловларини амалга ошириш учун фойдаланилади. Жамғариб бориладиган пенсия тизими маблағларидан жамғариб бориладиган пенсия тизими билан боғлиқ бўлмаган мажбуриятларни бажариш учун фойдаланилиши мумкин эмас.

21. Кўпайтириш ва инфляциядан ҳимоя қилиш мақсадида жамғариб бориладиган пенсия тизими маблағларидан Банк томонидан инвестиция ва кредит ресурслари сифатида шунингдек, молия воситаларига жойлаштириш учун фойдаланилиши мумкин.

Банк жамғариб бориладиган пенсия тизими маблағларидан Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишган ҳолда инвестиция ва кредит ресурслари сифатида фойдаланади.

Банк томонидан жамғариб бориладиган пенсия тизими маблағларини молия воситаларига жойлаштириш Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки томонидан белгиланадиган тартибда амалга оширилади.

5-БОБ. БАНК МАБЛАҒЛАРИ, МОЛ-МУЛКИ ВА КРЕДИТ РЕСУРСЛАРИ

22. Банкнинг ўз маблағлари:

устав капиталидан;

заҳира фондидан;

тақсимланмаган фойдадан;

Банк акциядорлари умумий йиғилиши ва Кузатув кенгаши қарорига кўра шакллантириладиган бошқа фондлардан ҳосил бўлади.

23. Банкнинг устав капитали миқдори 1 869 073 136 000 (бир триллион саккиз юз олтмиш тўққиз миллиард етмиш уч миллион бир юз ўттиз олти минг) сўм миқдорига белгиланган. Ушбу сумма номинал қиймати 1 000 (бир минг) сўм бўлган 1 869 073 136 (бир миллиард саккиз юз олтмиш тўққиз миллион етмиш уч минг бир юз ўттиз олти) дона эгасининг номи ёзилган оддий акцияларга бўлинади.

24. Устав капиталини ошириш мақсадида, Банк чиқариши мумкин бўлган эълон қилинган (қўшимча) акциялар суммаси 8 130 926 864 000 (саккиз триллион бир юз ўттиз миллиард тўққиз юз йигирма олти миллион саккиз юз олтмиш тўрт минг) сўм бўлган, номинал қиймати 1 000 (бир минг) сўмлик 8 130 926 864 (саккиз миллиард бир юз ўттиз миллион тўққиз юз йигирма олти минг саккиз юз олтмиш тўрт) дона эгасининг номи ёзилган оддий акциялар.

25. Банк соф фойдадан заҳира фондини ташкил этади. Банк қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа фондларни шакллантиришга ҳақлидир.

Бошқа маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда, банкнинг заҳира фонди банкнинг зарарлари ўрнини қоплаш, банкнинг корпоратив облигацияларини муомаладан чиқариш, имтиёзли акциялар бўйича дивидендлар тўлаш ва банкнинг акцияларини қайтариб сотиб олиш учун мўлжалланади.

26. Банк фондларини ташкил этиш ва улардан фойдаланиш тартиби тўғрисидаги низомлар Кузатув кенгаши томонидан тасдиқланади.

27. Банкнинг мол-мулки ўзига тегишли бўлган бинолар, иншоотлар, асбоб-ускуналар, транспорт воситалари ҳамда бошқа моддий ва номоддий бойликлардан иборат бўлади.

28. Банкнинг кредит ресурслари қуйидагилар ҳисобига шаклланади:

банкнинг ўз маблағлари;

грант маблағлари;
мижозларнинг депозит ҳисобварақлардаги маблағлари;
бошқа банклар кредитлари;
молия институтларининг кредит линиялари ва депозитлари;
облигациялар ва бошқа қимматли қоғозлар чиқариш натижасида олинган маблағлар;
қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жамгашиб бориладиган пенсия тизими маблағлари;
жалб қилинган бошқа маблағлар.

6-БОБ. БАНКНИНГ АКЦИЯЛАРИ, БАНК АКЦИЯДОРЛАРИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ

29. Банкнинг барча акциялари эгасининг номи ёзилган оддий акциялар ҳисобланади ва электрон шаклдаги ҳисобга олиш регистрларидаги ёзувлар тарзида ҳужжатсиз шаклда чиқарилади.

30. Банкнинг акциядорлари қонун ҳужжатларида шунингдек, ушбу Уставда назарда тутилган қуйидаги ҳуқуқларга эга бўлади:

банк акциядорларининг реестрига киритилиш;

депо ҳисобварағидан ўзига тааллуқли кўчирма олиш;

банк фойдасининг бир қисмини дивидендлар тарзида олиш;

банк тугатилган тақдирда ўзларига тегишли улушга мувофиқ мол-мулкнинг бир қисмини олиш;

акциядорларнинг умумий йиғилишларида овоз бериш орқали банкни бошқаришда иштирок этиш;

банкнинг молия фаолияти натижалари тўғрисида тўлиқ ва ишончли ахборотни белгиланган тартибда олиш;

амалдаги қонун ҳужжатларига ва мазкур уставга мувофиқ бошқа ҳуқуқларга эга бўлиши мумкин.

Акциядор томонидан ҳуқуқларнинг амалга оширилиши бошқа акциядорларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини бузмаслиги лозим.

31. Банкнинг ҳар бир оддий акцияси акциядорга бир хил ҳажмдаги ҳуқуқларни беради.

Акцияларга ҳақ тўлаш қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ амалга оширилади.

Банкнинг тасарруфига ўтган акциялар овоз бериш ҳуқуқини бермайди ва овозларни санада ҳисобга олинмайди, улар бўйича дивидендлар ёзилмайди. Бундай акциялар улар Банк тасарруфига ўтган пайтдан бошлаб бир йилдан кечикмай сотилиши керак, акс ҳолда акциядорларнинг умумий йиғилиши белгиланган тартибда устав капиталини камайтириш тўғрисида қарор қабул қилиши керак. Кўрсатилган муддатда реализация қилинмаган акциялар бекор қилиниши керак.

Банк амалдаги қонунчилик талаблари асосида устав капиталининг ўн фоизидан ошмаган миқдорда ўз акциялари сотиб олиши мумкин.

32. Банк қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда очиқ ва ёпиқ обуна ўқатиш йўли билан қўшимча акцияларни жойлаштиришга ҳақлидир.

33. Банк акциядорларининг реестрини шакллантириш ва шакллантирилган реестрни сақлаш банк ёки қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органининг топшириги ҳамда акциядорларнинг ёзма мурожаати асосида Марказий депозитарий томонидан амалга оширилади. Реестрнинг қайси санада шакллантирилиши реестрни шакллантириш тўғрисидаги топшириқда кўрсатилади.

34. Банк қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда, шу жумладан Ўзбекистон Республикаси ташқарисида облигациялар ва бошқа қимматли қоғозларни чиқариши мумкин.

7-БОБ. БАНК ФОЙДАСИНИ ТАҚСИМЛАШ

35. Банк соф фойдаси қонун ҳужжатларида назарда тутилган тартибда белгиланади. Банк даромадидан тегишли солиқлар, бюджетга бошқа мажбурий тўловлар тўланади.

36. Банкнинг соф фойдаси Акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига биноан Банкнинг захира фонди ва бошқа фондларини шакллантиришга йўналтирилади, акциядорлар ўртасида дивидендлар шаклида тақсимланади шунингдек, қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мақсадларда фойдаланилади.

Банк устав капиталининг ўн беш фоизидан кам бўлмаган миқдорда захира фонди ташкил этилади. Банкнинг умумий захира фонди белгиланган миқдорга етгунига қадар соф фойдадан ҳар йилги мажбурий ажратмалар орқали шакллантирилади.

Банкнинг умумий захира фондига ажратмалар миқдори ҳар йилги тақсимланадиган соф фойданинг беш фоизидан кам бўлмаслиги керак.

Дивидендлар банкнинг тасарруфида қоладиган соф фойдасидан ва (ёки) ўтган йилларнинг тақсимланмаган фойдасидан тўланади.

37. Банкнинг ҳисобот йилида кўрган зарари банкнинг тегишли ёки умумий захира фондларидан шунингдек, ушбу захира фондларидаги маблағлар етмаган тақдирда аввалги йилларнинг тақсимланмаган фойдаси ҳисобидан белгиланган тартибда қопланади.

38. Банк акциядорларга дивидендлар тўлаш, шунингдек банкнинг кузатув кенгаши, бошқаруви аъзолари ва ходимларини мукофотлаш орқали фойдани тақсимлашни қуйидаги ҳолларда амалга оширишга ҳақли эмас:

пруденциал нормативлар Марказий банк томонидан белгиланган талабларга мувофиқ бўлмаганда ёки улар мазкур тақсимлаш оқибатида бузилганда;

банкротлик бўлганда ёки мазкур тақсимлаш оқибатида банкротликнинг аломатлари юзага келганда;

Марказий банкнинг ижро этилиши мажбурий бўлган кўрсатмасида акс этирилган, шу жумладан ахборотни ошкор этиш борасида кўрсатилган камчиликлар бартараф этилмаганда ёки уларни бартараф этиш имконияти мавжуд бўлмаганда;

Марказий банкнинг фойдани тақсимламаслик тўғрисида банкка нисбатан талаби мавжуд бўлганда.

Банк фойдани тақсимлаш учун қуйидаги ҳолларда Марказий банкнинг розилигини олади:

акциядорларга дивидендлар тўлаш, шунингдек банкнинг Кузатув кенгаши, Бошқаруви аъзолари ва ходимларини мукофотлаш орқали фойдани тақсимлаш бўйича тўловларнинг умумий суммаси банк капиталининг ўн фоизидан ортигини ташкил этганда;

жорий ёки ўтган чорақда ва (ёки) молия йилида зарар мавжуд бўлганда.

8-БОБ. БАНКНИ БОШҚАРИШ

39. Қуйидагилар Банкни бошқариш органлари ҳисобланади:

Акциядорлар умумий йиғилиши;

Кузатув кенгаши;

Банк бошқаруви.

40. Акциядорларнинг умумий йиғилиши (кейинги ўринларда “Умумий йиғилиш” деб аталади) Банк бошқарувининг юқори органи ҳисобланади.

41. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколатига қуйидагилар киради:

а) Банк Уставига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ёки янги таҳрирдаги Банк Уставини тасдиқлаш;

б) Банкни қайта ташкил этиш;

в) Банкни тугатиш, тугатиш комиссиясини тайинлаш ҳамда оралик ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;

г) Кузатув кенгашининг сон таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

- д) эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;
- е) банкнинг устав капиталини камайтириш;
- ж) ўз акцияларини олиш;
- з) Банкнинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш, Кузатув кенгаши томонидан тайинланган Банк Бошқаруви раисини тасдиқлаш;
- и) Банкнинг тафтиш комиссиясининг аъзоларини (тафтишчисини) сайлаш ва уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, Банк тафтиш комиссияси аъзолари (тафтишчи)га тўланадиган мукофотлар ва компенсациялар миқдорини белгилаш;
- к) Банкнинг йиллик бизнес-режасини ва йиллик ҳисоботларини, шунингдек Банкнинг ўрта ёки узоқ муддатли ривожлантириш стратегиясини тасдиқлаш;
- л) Банкнинг фойдаси ва зарарларини тақсимлаш;
- м) Кузатув кенгаши аъзоларига бериладиган ҳақ ва уларнинг ўз функцияларини бажаришлари билан боғлиқ харажатларини компенсация қилиш миқдорини белгилаш;
- н) Умумий йиғилиш регламентини тасдиқлаш;
- о) акцияларни майдалаш ва йириклаштириш;
- п) Акциядорлар умумий йиғилиши тўғрисидаги, Кузатув кенгаши, Тафтиш комиссияси, Банк бошқаруви, Ички назорат тизими, Манфаатлар қарама-қаршилиги вақтида ҳаракат қилиш тартиби тўғрисидаги низомларни тасдиқлаш;
- р) қонун ҳужжатларига мувофиқ йирик битимлар ҳамда аффилиланган шахслар билан тузилиши кутилаётган битимлар тўғрисида қарор қабул қилиш;
- с) Кузатув кенгашининг ва тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан Банкни бошқаришга доир қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан Кузатув кенгашининг ҳисоботларини ва тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) хулосаларини эшитиш;
- т) имтиёзли ҳуқуқни қўлламаслик тўғрисида қонун ҳужжатларида назарда тутилган қарорни қабул қилиш;
- у) мажбурий аудиторлик текширувини ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини белгилаш, ушбу ташкилотнинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;
- ф) қонун ҳужжатларида ва ушбу Уставда назарда тутилган бошқа масалаларни ҳал этиш.

42. Умумий йиғилишнинг ваколатига тегишли бўлган масалалар Кузатув кенгашига ҳал этиш учун берилиши мумкин эмас.

43. Умумий йиғилишнинг ваколатига тегишли бўлган масалалар Банк бошқарувида ҳал этиш учун берилиши мумкин эмас.

44. Умумий йиғилишда қарорлар йиғилишда қатнашган овоз берувчи акциялар эгалари бўлган акциядорларнинг оддий кўпчилик овози билан қабул қилинади, қонун ҳужжатларига мувофиқ бир овоздан (малакали кўпчилик) қарор қабул қилиш талаб қилинадиган масалалар бундан мустасно.

45. Умумий йиғилишлар йиллик (ҳисобот) ва навбатдан ташқари йиғилишлар тарзида ўтказилади. Банк овоз берувчи акцияларининг ҳаммаси бўлиб камида бир фоизига эгалик қилувчи акциядорлар (акциядор) акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши кун тартибига умумий йиғилиши ўтказилиш санасидан камида ўттиз кун олдин масалалар киритишга ҳамда Кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясига бу органнинг миқдор таркибидан ошмайдиган тарзда номзодлар кўрсатишга ҳақли.

46. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишлари ҳар йили молиявий йил тамом бўлгандан кейин камида 2 ойдан кейин ва 6 ойдан кечикмай чақирилади. Одатда йиллик умумий йиғилишлар июнь ойининг иккинчи ярмида ўтказилади.

47. Умумий йиғилишда Кузатув кенгашининг раиси раислик қилади, у бўлмаганда эса Кузатув кенгашининг аъзоларидан бири раислик қилади. Акциядорнинг вакили ҳам Умумий йиғилишда раислик қилиши мумкин.

48. Акциядорларнинг ҳисобот Умумий йиғилишида мажбурий тартибда Банкнинг йиллик бизнес-режаси, йиллик ҳисоботи, бухгалтерия баланси, фойда ва зарарлар ҳисобварағи, фойда ва зарарларни тақсимлаш ва белгиланган тартибда кун тартибига киритилган бошқа масалалар кўриб чиқилади. Умумий йиғилишни ўтказиш санаси ва тартиби, унинг ўтказилиши тўғрисида акциядорларни хабардор қилиш тартиби, Умумий йиғилишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш чоғида акциядорларга бериладиган материаллар рўйхати Кузатув кенгаши томонидан белгиланади.

49. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши Кузатув кенгашининг қарорига кўра унинг ўз ташаббуси асосида, тафтиш комиссиясининг (тафтишчининг) ёзма талаби, шунингдек, ёзма талаб тақдим этилган санада Банк овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) ёзма талаби асосида ўтказилади.

Банк Кузатув кенгаши Марказий банк томонидан акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказиш ва кун тартибига киритилиши белгиланган масалаларни, шу жумладан банк капиталини банкнинг молиявий барқарорлигини таъминлай оладиган миқдоргача кўпайтириш масаласини кўриб чиқиши лозим.

Агар мазкур талаб бажарилмаган тақдирда Марказий банк, банк акциядорларининг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириши ва кун тартибини белгилаши мумкин.

Банк тафтиш комиссиясининг (тафтишчисининг) ёки Банк овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) ёзма талабига кўра акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказиш ҳақида ёзма талаб тақдим этилган кундан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай Кузатув кенгаши томонидан амалга оширилади.

50. Умумий йиғилиш Умумий йиғилиш томонидан тасдиқланадиган тартибга мувофиқ ўтказилади.

51. Кузатув кенгаши Банк фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, Умумий йиғилишнинг ваколатига тегишли бўлган масалаларни ҳал этиш бундан мустасно.

52. Кузатув кенгашининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

1) Банкни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисида Банк бошқарувининг ҳисоботини мунтазам равишда эшитиб борган ҳолда Банк фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;

2) корпоратив бошқарув сиёсатини (қоидаларини), банкнинг бошқа ички сиёсатларини, шу жумладан таваккалчиликларни аниқлаш, бошқариш, мониторинг қилиш ва улар тўғрисида хабардор этиш, капиталнинг етарлигини лозим даражада сақлаб туриш сиёсатини тасдиқлаш ҳамда уларнинг амалга оширилиши устидан назорат қилиш;

3) акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана, вақт ва жойни белгилаш;

4) йиллик ва навбатдан ташқари акциядорларнинг умумий йиғилишларни чақириш, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно;

5) акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилиши ҳақида хабар қилиш учун банк акциядорларининг реестрини шакллантириш санасини белгилаш;

6) Умумий йиғилиш кун тартибини тайёрлаш;

7) Банк Уставига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритиш (ёки янги тахрирдаги Уставни тасдиқлаш) тўғрисида таклифларни кўриб чиқиш учун Акциядорларнинг умумий йиғилишига киритиш;

8) Банк бошқарувини тузиш, Бошқарув раисини тайинлаш, унинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, Банк бошқаруви аъзоларини тайинлаш ва уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

9) Банкнинг корпоратив облигациялари, шу жумладан акцияларга айирбошладиган облигациялар чиқариш шунингдек, бошқа қарз мажбуриятларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

10) Бошқарув аъзоларига тўланадиган ҳақ ва компенсация миқдорини белгилаш;

11) Банк тафтиш комиссияси аъзолари (тафтишчи)га тўланадиган мукофотлар ва компенсациялар миқдори бўйича тавсиялар бериш;

12) Банкнинг захира ва бошқа фондларидан фойдаланиш бўйича қарор қабул қилиш;

13) Банкнинг ички аудити тўғрисидаги низомни тасдиқлаш;

14) Банк бошқаруви фаолияти тўғрисидаги ҳужжатларни тасдиқлаш;

15) банкнинг филиалларини ва ваколатхоналарини ташкил этиш (тугатиш) тўғрисида қарорлар қабул қилиш;

16) Банкнинг йиллик молиявий ҳисоботларни кўриб чиқиш ва Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан ўн кундан кечиктирмай (олдин) дастлабки тарзда тасдиқлаш;

17) акциялар бўйича дивидендлар миқдори ва уларни тўлаш шакли ва тартиби бўйича тавсиялар бериш;

18) Банк мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиш;

19) Банкнинг шўъба ва қарам бўлган корхоналарини ташкил этиш ҳамда корхоналарга улуш киритиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

20) ҳар чорақда Банк бошқаруви раисининг банк фаолияти натижалари тўғрисидаги маърузаларини ҳамда банк ички аудити хизмати раҳбарининг ҳисоботларини эшитиш;

21) ички аудит хизматини ташкил этиш ва унинг ходимларини тайинлаш;

22) Аудиторлик текширувини ўтказиш (мажбурий аудиторлик текшируви бундан мустасно), аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;

23) қонун ҳужжатларига мувофиқ йирик битимлар ҳамда аффилиланган шахслар билан тузилиши кутилаётган битимлар тўғрисида қарор қабул қилиш;

24) Банкнинг устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш, шунингдек банк уставига банкнинг устав фондини кўпайтириш ҳамда банкнинг эълон қилинган акциялари сонини камайитириш билан боғлиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш масалаларини ҳал қилиш;

25) акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;

26) қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

27) Банкнинг корпоратив облигацияларини ва бошқа қимматли қоғозларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

28) Банкнинг келгуси йилга мўлжалланган бизнес-режаси Кузатув кенгаши мажлисида жорий йилнинг 1 декабридан кечиктирмай маъқуллаш;

29) Корпоратив бошқарув хизмати ҳамда унинг фаолияти тартибини белгиловчи низомни тасдиқлаш ва корпоратив маслаҳатчини тайинлаш;

30) Банкнинг узоқ муддатли молиявий манфаатларини ва Марказий банк томонидан капиталга нисбатан белгиланган талабларни ҳисобга олган ҳолда пруденциал талабларга риоя этилишини таъминлаш;

31) Амалдаги қонунчилик ва мазкур Уставда Кузатув кенгаши ваколатига киритилган бошқа масалаларни ҳал қилиш.

53. Кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар ҳал қилиш учун Банк Бошқарувида ўтказилиши мумкин эмас.

54. Қуйидагилар Кузатув кенгашининг мажбуриятлари ҳисобланади:

ўз ваколатларини банк акциядорлари манфаатларини кўзлаб амалга ошириш ва Марказий банк билан самарали ҳамкорликни таъминлаш;

Банкка ўз ваколатларига мос равишда раҳбарлик қилишни таъминлаш;
Банкнинг етарли даражадаги капиталлашувини таъминлаш;
Банк фаолияти стратегиясини шакллантириш;
Банкни ривожлантириш бўйича қабул қилинган бизнес-режалар ижросини назорат қилиш;

ички аудит хизмати фаолият кўрсатишини ташкил этиш;
корпоратив бошқариш бўйича қонун ҳужжатлари билан белгиланган талабларга риоя қилиниши тўғрисидаги ҳисоботни йиллик Умумий йиғилишга тақдим этиш.

55. Кузатув кенгаши аъзолари сони камида 7 (етти) кишидан иборат бўлиши керак. Акциядорлардан ташқари банк соҳаси олимлари ва мутахассислари ҳам Кузатув кенгаши аъзолари бўлишлари мумкин.

Кузатув кенгаши аъзоларининг кўпчилиги банкка алоқадор шахслар бўлмаслиги керак, бундан уларнинг Кузатув кенгашидаги аъзолиги мустасно.

56. Кузатув кенгаши раиси Кузатув кенгаши аъзоларидан сайланади. Кузатув кенгаши раисининг ўринбосари Кузатув кенгаши аъзолари орасидан Кузатув кенгаши раиси томонидан тайинланади.

57. Банк бошқаруви аъзолари ва Бошқарув раиси Кузатув кенгашига сайланиши мумкин эмас.

58. Кузатув кенгаши аъзолари бир йил муддатга сайланади ва чекланмаган марта қайта сайланишлари мумкин.

Кузатув кенгашига кўрсатилаётган номзодлар Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири ёки унинг тегишли ўринбосарлари ва маслаҳатчилари келишгандан сўнг белгиланган тартибда сайланади.

Марказий банк банк Кузатув кенгашининг аъзолигига кўрсатилаётган номзодларни уларнинг лавозимга киришишидан олдин келишиб олади.

59. Кузатув кенгаши раиси бўлмаганда унинг функцияларини ўринбосар ёки Кузатув кенгаши аъзоларидан бири амалга оширади.

60. Кузатув кенгаши мажлиси Кузатув кенгаши раиси томонидан унинг ўз ташаббусига кўра ёки:

- Банк акциядорлари;
- Марказий банк;
- Кузатув кенгаши аъзоси;
- Тафтиш комиссияси;
- Банк бошқаруви;
- Банк ички аудит хизмати раҳбари;
- Корпоратив маслаҳатчи;
- Банкнинг ташқи аудитори талаби бўйича чақирилади.

61. Кузатув кенгаши мажлисларини ўтказиш, овоз бериш ва қарорлар қабул қилиш тартиби Умумий йиғилиш томонидан тасдиқланадиган Кузатув кенгаши тўғрисидаги Низом билан белгиланади.

62. Кузатув кенгаши ваколатига кирувчи масалалар бўйича қарорлар кўпчилик, овозларнинг камида учдан икки қисми билан қабул қилинади, Кузатув кенгаши аъзоларининг овозлари тенг бўлган тақдирда кузатув кенгаши томонидан қарор қабул қилишда Кузатув кенгаши раисининг овози ҳал қилувчи ҳисобланади. Кузатув кенгаши мажлисида масалаларни ҳал қилишда Кузатув кенгашнинг ҳар бир аъзоси бир овозга эга бўлади. Кузатув кенгаши мажлисини ўтказиш учун кворум Кузатув кенгаши аъзолари белгиланган сонининг камида 75 (етмиш беш) фоизини ташкил қилиши керак.

63. Овоз бериш ҳуқуқи Кузатув кенгашининг бир аъзоси томонидан Кузатув кенгашининг бошқа аъзосига берилишига йўл қўйилмайди.

64. Банкнинг жорий фаолиятига раҳбарлик қилиш коллегиял ижро этувчи орган - раис раҳбарлигида ишлайдиган камида 7 (етти) аъзодан иборат Бошқарув томонидан амалга оширилади.

Бошқарув аъзоларини тайинлаш (тасдиқлаш) хорижий менежерлар ҳам иштирок этиши мумкин бўлган танлов асосида амалга оширилиши мумкин.

65. Банк Бошқаруви раиси Кузатув кенгаши томонидан тайинланади ва Умумий йиғилиши томонидан тасдиқланади. Бошқарув раисининг ўринбосарлари Бошқарув раисининг тақдимномасига кўра Кузатув кенгаши томонидан белгиланган тартибда тайинланади.

Бошқарув Раиси ва унинг ўринбосарларига кўрсатилаётган номзодлар Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири ёки унинг тегишли ўринбосарлари ва маслаҳатчилари билан келишгандан сўнг белгиланган тартибда тайинланади.

Марказий банк банк Бошқаруви аъзолигига ва ҳамда муҳим аҳамиятга эга ходимлар кўрсатилаётган номзодларни уларнинг лавозимга киришишидан олдин келишиб олади.

Агар муҳим аҳамиятга эга ходимларни объектив сабабларга кўра олдиндан келишиб олишнинг имкони бўлмаса, банк кейинчалик розилик олиш учун сўровнома юборади.

66. Банк бошқаруви:

1) Банкнинг жорий фаолиятига тезкор раҳбарликни ташкил этади ва амалга оширади;

2) Банк бошқаруви ваколатига кирувчи масалалар бўйича Акциядорлар умумий йиғилишининг ва Кузатув кенгашининг қарорларини бажарилишини ташкил этади ва таъминлайди;

3) Банк марказий аппарати бўлинмалари раҳбарлари ва филиаллари раҳбарларининг Банк фаолиятининг аниқ йўналишлари бўйича тегишли даврлар ва ишлар учун фаолият якунлари тўғрисидаги шунингдек, улар фаолиятини тафтиш қилиш ва текшириш натижалари бўйича ҳисоботларини кўриб чиқади;

4) Банк бўлинмалари иш амалиётига энг илғор банк технологиялари, банк ишларини комплекс автоматлаштириш лойиҳалари жорий этилишини ташкил этади, замонавий банк инфратузилмаси яратилишини таъминлайди;

5) Банкнинг филиаллари ва бошқа алоҳида бўлинмалари тармоғини такомиллаштириш бўйича ишларни белгиланган тартибда ташкил этади ва амалга оширади;

6) Банк мижозларига кўрсатиладиган хизматлар бўйича фоиз ставкаларини ва воситачилик ҳақи миқдорини ишлаб чиқади ҳамда тасдиқлайди;

7) зарарлар миқдорини камайтириш мақсадида банк активларининг диверсификацияланишини амалга оширади;

8) Банк томонидан Марказий банк белгилаган иқтисодий нормативларга, Марказий банкда мажбурий захираларни шакллантириш юзасидан талабларга риоя қилинишини таъминлайди;

9) Банкнинг капитали ва ликвидли ресурслари етарли даражада бўлишини, шубҳали ва бекор турган активларга қарши уларни классификация қилиш асосида захиралар яратилишини таъминлайди;

10) қонун ҳужжатларида белгиланган тартибга ва халқаро стандартларга мувофиқ Банк бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботи юритилиши ҳамда молиявий ҳисоботини тайёрлашни ташкил этади;

11) Банкнинг марказий аппарати бўлинмалари раҳбарларини ва филиаллари бошқарувчилари ва бош бухгалтерларини қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тайинлайди ва эгаллаб турган лавозимидан бўшатади, Банкнинг кадрлар таркиби тайёрланишини ва қайта тайёрланишини таъминлайди;

12) Кузатув кенгаши ва акциядорларнинг биринчи талаби бўйича молиявий ҳисоботни ва банк фаолияти тўғрисидаги бошқа ахборотларни ўз вақтида тақдим этади;

- 13) Кузатув кенгаши олдида банк фаолиятининг молиявий натижалари учун белгиланган тартибда ҳисобот беради;
- 14) Кузатув кенгашида кўриб чиқиш учун банкни ривожлантириш стратегияси, банкнинг ташкилий-бошқарув тузилмасини такомиллаштириш масалалари, Кузатув кенгаши ваколатларига тааллуқли бошқа масалалар бўйича таклифлар киритади;
- 15) Банк бўлинмалари томонидан Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга риоя қилиниши устидан назорат қилади;
- 16) стратегик мақсадларни, корпоратив бошқарув сиёсатини, банкнинг бошқа ички сиёсатларига риоя қилиш, шу жумладан таваккалчиликларни аниқлаш, бошқариш, мониторинг қилиш ва таваккалчиликлар тўғрисида хабардор этиш, капиталнинг етарлилигини лозим даражада сақлаб туриш сиёсатини амалга оширади;
- 17) банкнинг тегишли ва шаффоф ташкилий тузилмасини, шу жумладан ваколатларни ва жавобгарликни банк ходимлари ўртасида ўз ваколатлари доирасида тақсимлашни таъминлайди;
- 18) банк ходимларининг фаолияти устидан назоратни амалга оширади;
- 19) банкнинг қабул қилинган йиллик бизнес-режасини бажариши, шунингдек банк акциядорларининг умумий йиғилишига ва кузатув кенгашига бажарилган ишлар, банкка нисбатан қўлланилган чоралар ҳамда санкциялар тўғрисидаги ҳисоботни даврий равишда тақдим этади;
- 20) Банкнинг жорий фаолияти масалаларини тартибга соладиган ички ҳужжатларни тасдиқлайди, тасдиқланиши Умумий йиғилиш ва Кузатув кенгаши ваколатига тегишли бўлган ички ҳужжатлар бундан мустасно;
- 21) ишчи органларни, шу жумладан Банк қўмиталарини тузади, уларнинг ваколатларини белгилайди, улар тўғрисидаги низомларни тасдиқлайди;
- 22) Баланс қиймати банк соф активлари миқдорининг 15 (ўн беш) фоизигача ташкил этган битимлар жумладан, мол-мулкларни сотиш (реализация қилиш) тўғрисида қарор қабул қилади;
- 23) Банк фаолиятининг бошқа масалаларини кўриб чиқади ва ҳал этади.
- 24) Бошқарувнинг ваколатига Банкнинг қундалик фаолиятига раҳбарлик қилишга доир барча масалалар киради, акциядорлар умумий йиғилишининг ёки Кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар бундан мустасно.
67. Банк Бошқаруви Банк Устави асосида иш юритади.
68. Банкнинг Бошқаруви мажлисларини ўтказишни Бошқарув раиси ташкил этади, у банк номидан ваколати доирасидаги ҳужжатларни ҳамда Банк бошқаруви мажлиси баённомаларини имзолайди.
- Банкнинг умумий йиғилиши томонидан тайинланадиган Бошқаруви таркибига кирган шахснинг ваколатлари муддатидан илгари тугатилган тақдирда, Кузатув кенгашининг қарори билан тайинланган шахс унинг вазифаларини акциядорларнинг навбатдаги умумий йиғилишигача бўлган даврда вақтинча бажариб туришига йўл қўйилади.
69. Бошқарув раиси:
- Банк номидан ишончномасиз иш юритади, шу жумладан унинг манфаатларини ифодалайди;
- Банк номидан битимлар тузади;
- Банкнинг филиали ёки ваколатхонаси раҳбарини ёки вақтинча бошқарувчини тайинлайди, штатларни тасдиқлайди;
- Банкнинг ваколатли вакилини тайинлайди ва банк манфаатларини ифодалаш мақсадида ишончнома тақдим этади;
- Банкнинг барча ходимлари бажариши мажбурий бўлган буйруқлар чиқаради ва қўрсатмалар беради.

70. Банк бошқаруви аъзоларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари тегишинча, Банк уставида ҳамда уларнинг ҳар бири банк билан бир йил муддатга тузадиган шартномада белгиланиб, шартноманинг амал қилиш муддатини узайтириш ёки уни бекор қилиш Кузатув кенгашининг раиси ёки Банк кенгаши ваколат берган шахс томонидан имзоланади.

71. Банк бошқаруви аъзоларига тўланадиган ҳақ миқдори, тўлаш шартлари банк фаолиятининг самарадорлигига тўғридан-тўғри боғлиқ бўлади.

72. Банк бошқаруви ва Банкнинг тегишли бўлинмалари раҳбарлари Банк ҳисоботидаги ахборотнинг ишончлилиги учун жавоб беради.

73. Банк Бошқаруви Кузатув кенгашига ҳисобот беради.

74. Банк бошқаруви раиси билан меҳнат шартномасини банк номидан Кузатув кенгаши раиси ёки Кузатув кенгаши ваколат берган шахс имзолайди, Бошқарув раисининг ўринбосарлари, Бошқарув аъзолари ва банк бош бухгалтери билан меҳнат шартномаларини Банк бошқаруви раиси имзолайди.

75. Банкнинг филиаллари бошқарувчилари ва бош бухгалтерлари Банк бошқаруви раиси томонидан тайинланади ҳамда Бошқарув раиси Банк номидан Банк филиаллари бошқарувчилари ва бош бухгалтерлари билан меҳнат шартномалари тузади.

76. Банк ходимлари мазкур Уставга ва қонун ҳужжатларига мувофиқ Банк бошқаруви раиси ёки банк филиали раҳбарлари билан меҳнат шартномаси тузадилар.

77. Бошқарув раиси ва Бошқарув аъзолари Банк фаолияти учун ваколатлари доирасида жавоб беради.

Банк Бошқаруви мажлисларини Банк Бошқаруви раиси, раис бўлмаган ҳолда унинг ўринбосарларидан бири олиб боради ва Банк Бошқаруви мажлиси баённомаларини имзолайди.

Банк Бошқаруви қарорлари ва баённомалари Бошқарув аъзоларининг учдан икки қисми томонидан имзоланганда ваколатли ҳисобланади. Банк Бошқаруви Қарорлари ва мажлис баённомаларида кўрилатган масалалар бўйича Бошқарув аъзоларининг овозлари тенг бўлган тақдирда Бошқарув томонидан қарор қабул қилишда банк Бошқаруви раисининг ҳал қилувчи овоз ҳисобланади.

Банк Бошқаруви мажлисини видео-конференц-алоқа тартибида ўтказилиши мумкин.

78. Банк бошқаруви зарурият туғилиши билан Банк акциядорларига, Банкнинг йиллик ҳисоботларини ҳамда Банкнинг молиявий фаолиятига тааллуқли бошқа маълумотларни тақдим этиши шарт.

9-БОБ. КУЗАТУВ КЕНГАШИ АЪЗОЛАРИНИНГ, БАНК БОШҚАРУВИ АЪЗОЛАРИНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

79. Кузатув кенгаши аъзолари ва Бошқаруви аъзолари ўз ҳуқуқларини амалга оширишда ҳамда ўз мажбуриятларини бажаришда Банкнинг манфаатларини кўзлаб иш тутадилар ва белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

Агар ушбу банд қоидаларига мувофиқ бир нечта шахс жавобгар бўлса, уларнинг Банк оқлидаги жавобгарлиги солидар жавобгарлик бўлади.

80. Банкка зарар етказилишига сабаб бўлган қарорга овоз беришда иштирок этмаган ёки ушбу қарорга қарши овоз берган Кузатув кенгаши аъзолари, Бошқарув аъзолари жавобгар бўлмайди.

10-БОБ. БАНК ТОМОНИДАН ЙИРИК БИТИМЛАР ВА АФФИЛАНГАН ШАХСЛАР БИЛАН БИТИМЛАР ТУЗИШ

81. Банк йирик битимлар тузишда ва битим тузилишидан манфаатдор (аффилиланган) шахслар билан тузиладиган битимлар қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

Баланс қиймати ёки олиш қиймати битим тузиш тўғрисида қарор қабул қилинаётган санада Банк соф активлари миқдорининг ўн беш фоизидан эллик фоизигачасини ташкил этувчи мол-мулк хусусида йирик битим тузиш тўғрисидаги қарор Кузатув кенгашининг

эъзолари томонидан бир овоздан қабул қилинади, бунда Кузатув кенгашидан чиқиб кетган эъзоларнинг овози инобатга олинмайди.

Йирик битим тузиш масаласи бўйича Кузатув кенгашининг яқдиллигига эришилмаган тақдирда йирик битим тузиш тўғрисидаги масала Кузатув кенгашининг қарорига кўра акциядорларнинг умумий йиғилишига ҳал қилиши учун олиб чиқилиши мумкин.

Баланс қиймати ёки олиш қиймати битим тузиш тўғрисида қарор қабул қилинаётган санада Банк соф активлари миқдорининг эллик фоиздан ортиғини ташкил этувчи мол-мулк хусусида йирик битим тузиш тўғрисидаги қарор акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

Йирик битим Банк акциядорларининг умумий йиғилиши ёки Кузатув кенгаши ушбу битим бўйича қарор қабул қилганидан кейин Банк бошқаруви томонидан амалга оширилади. Бунда йирик битим тузиш тўғрисидаги қарор мол-мулкнинг қонун ҳужжатларига мувофиқ баҳоловчи ташкилот томонидан белгиланган бозор қиймати ҳисобга олинган, мустақил ташқи аудиторлик ташкилоти томонидан битимнинг шартлари ўрганилган ҳолда мажбурий тартибда қабул қилинади.

82. Ушбу талаблар бузилган ҳолда тузилган битимлар суд қарорига кўра ҳақиқий эмас деб топилиши мумкин.

11-БОБ. БАНКНИНГ ҲИСОБИ, ҲИСОБОТИ ВА ХУЖЖАТЛАРНИ САҚЛАШ

83. Банк бухгалтерия ҳисобини Марказий банк томонидан белгиланган қоидалар асосида ишлаб чиқилган ички ҳисоб-китоб сиёсатига мувофиқ ташкил этади ва юритади ҳамда давлат бошқарувининг тегишли органларига молиявий ҳисоботни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тақдим этади.

Банк ўз фаолияти тўғрисидаги ҳисоботларни Марказий банк томонидан белгиланган шаклларда, тартибда ва муддатларда тузади ҳамда Марказий банкка тақдим этади. Банк молиявий ҳисоботларнинг халқаро стандартларини қўллайди.

84. Банк Халқаро молиявий ҳисобот стандартларига мувофиқ тузилган йиллик молиявий ҳисоботни у Халқаро аудит стандартларига мувофиқ ташқи аудитдан ўтказилганидан кейин, акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан камида икки ҳафта олдин эълон қилади.

85. Молиявий (бухгалтерия) ҳисоботининг ишончлилигини, унинг молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига мувофиқлигини текшириш ва тасдиқлаш учун Банк шартнома асосида қонун ҳужжатларига мувофиқ аудиторлик фаолиятини амалга ошириш учун лицензияга эга бўлган аудиторлик ташкилотини жалб қилади. Аудиторлик ташкилоти қонун ҳужжатларига, ушбу уставга ва банкнинг ички ҳужжатларига мувофиқ аудиторлик ташкилотларини танлаш бўйича танлов якунларига кўра Умумий йиғилишга, Кузатув кенгашига Банк бошқаруви томонидан тавсия қилинади.

86. Банкнинг молиявий йили 1 январдан бошланади ва 31 декабрда тугайди.

87. Банк Банк фаолияти давомида шаклландиган ҳужжатларнинг лозим даражада ҳисобга олиниши, сақланиши ва ундан фойдаланилишини таъминлайди.

Банк қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва муддат мобайнида ҳужжатларнинг сақланишини таъминлайди.

Банк ҳужжатлари қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда Давлат томонидан сақлаш учун берилади.

12-БОБ. БАНКНИНГ МОЛИЯ ФАОЛИЯТИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ

88. Банкнинг молия фаолиятини назорат қилиш Умумий йиғилиш томонидан 3 (уч) эъзолан иборат сайланадиган Тафтиш комиссияси томонидан амалга оширилади. Шунингдек, банкнинг тафтиш комиссияси (гафтишчи) вазифаларини ташқи аудиторлик ташкилотлари томонидан қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширилиши мумкин.

Айни бир шахс Банкнинг тафтиш комиссияси таркибига кетма-кет уч мартадан ортик сайланиши мумкин эмас.

89. Тафтиш комиссияси аъзолари айни бир вақтда Кузатув кенгаши аъзолари бўлиши, шунингдек, Банкда меҳнат шартномаси бўйича ишлари мумкин эмас.

90. Тафтиш комиссияси (тафтишчи) қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ўзларига юкланган мажбуриятларни ҳалол бажарилиши учун жавоб берадилар.

91. Тафтиш комиссиясининг (тафтишчининг) иш тартиби ва унинг ваколатлари Умумий йиғилиш томонидан тасдиқланадиган Банкнинг Тафтиш комиссияси тўғрисидаги Низом билан белгиланади.

92. Тафтиш комиссияси (тафтишчи) ўтказилган тафтиш тўғрисидаги хулосани Умумий йиғилишга тақдим этади.

93. Банкнинг молия фаолиятини текшириш (тафтиш қилиш) унинг молиявий йилдаги фаолияти яқунлари бўйича шунингдек, Тафтиш комиссиясининг (тафтишчининг) ташаббуси, Умумий йиғилиш, Кузатув кенгашининг қарори ёки Банк акциядорларининг талаби бўйича амалга оширилади.

94. Банкнинг ички аудит хизмати ички назоратни, шу жумладан, 50 фоиздан зиёд ҳисса банкка тегишли бўлган юридик шахслар билан ўтказиладиган операциялар устидан назоратни амалга ошириш.

13-БОБ. БАНКНИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ТУГАТИШ

95. Банкни қайта ташкил этиш рақобат тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг талаблари ҳисобга олинган ҳолда, акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига мувофиқ қўшиб қўриш, қўшиб олиш, бўлиш, ажратиб чиқариш ва ўзгартириш шаклида Марказий банкнинг рухсати билан амалга оширилади. Банкни қайта ташкил этиш Марказий банкнинг талабига биноан ҳам амалга оширилиши мумкин.

96. Банкни тугатиш акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

14-БОБ. БАНК УСТАВИГА ЎЗГАРТИРИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ

97. Банк уставига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш қонун ҳужжатларида ва ушбу Уставда белгиланган тартибда амалга оширилади шунингдек, унга киритиладиган барча ўзгартириш ва қўшимчалар белгиланган тартибда Марказий банкда рўйхатга олинади.

Бошқарув Раиси

Ф.И. Саламов